

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

1 - '90

Jaarverslag 1989

HET BESTUUR.

Op 31 december had het bestuur van onze vereniging de volgende samenstelling:

de heer A.A.G.Melis, voorzitter;

de heer A.C.C.Jonckheere, secretaris;

de heer A.J.W.de Bruijn, penningmeester;

de heren M.J.M.Hermans, P.V.C.Hoendervangers, Dr.E.E.Kemperman, M.C.Reijnders, J.C.Vissenberg en mejuffrouw P. Mouwen, overige bestuursleden.

In de loop van dit jaar verruilde de heer M.C.Reijnders, wegens zijn verhuizing naar Roosendaal, het penningmeesterschap met de heer A.J.W.de Bruijn. Het bestuur kwam elf maal bijeen.

LEDENBIJeenKOMSTEN.

In 1989 kwamen de leden zes maal bijeen, steeds gemiddeld met 19 personen, op zondagochtend in r.k.basisschool "De Stappen". Op deze bijeenkomsten kregen de aanwezige leden, behalve de lopende verenigingszaken, o.a.een bandje te horen van de interviews van Omroep Brabant met de heren Speeckaert, Geurts en Schuurman inzake het landgoed Wouwse Plantage en de houtzagerij. Ook kregen de leden een dia-serie te zien, welke werd gemaakt ter gelegenheid van het Heemkundig Werkkamp in 1985. Op de algemene ledenvergadering van 27 februari werd afscheid genomen van mevrouw Marja Uijtdewilligen als bestuurslid en won de heer Ton de Bruijn de Vierschaer-trofee.

LEDEN EN DONATEURS.

Op 31 december 1988 was het aantal abonnees 560, namelijk 198 leden en 362 donateurs. De voorbereidingen voor een grootscheepse ledenwerfactie zijn getroffen. Aan het eind

van het jaar is het getal uitgekomen op 562, namelijk 202 leden en 360 donateurs. Daarnaast hadden we het gehele jaar 22 ruilabonnementen.

VIERSCHAERNIEUWS.

Het Vierschaernieuws, bestemd voor onze leden, verscheen vijf maal met mededelingen over de algemene ledenvergadering, ledenbijeenkomsten, redaktie, activiteiten, ekskursies, tentoonstellingen e.d.

WERKGROEPEN.

Evenals in voorgaande jaren werden verschillende verenigingsactiviteiten door speciaal ingestelde werkgroepen verricht.

WERKGROEP HOUTZAGERIJ.

De kern van deze groep wordt gevormd door de heren Geurts, Dupont, Schuurman en Schillemans. De werkgroep heeft een druk en goed jaar achter de rug. Praktisch iedere maandag werd gewerkt aan het verdere herstel van het gebouw, het reviseren van het zaagmechanisme, wat onder meer inhield het opnieuw richten van de afkortzaag en het aandrijfgedeelte. De laatste maanden zijn voorbereidingen gemaakt voor de restauratie van de overkapping van de boomzaag. Werktekeningen met berekeningen, de benodigde materialen en de bekisting van de betonpoeren zijn inmiddels gereed. Het afgelopen jaar verzorgde deze werkgroep ook geheel de rondleidingen op het landgoed Wouwse Plantage, omdat de brandweergroep Wouw zich wegens omstandigheden moest terugtrekken. In totaal 22 rondleidingen met 894 personen werden door de werkgroep gehouden. In 1988 was dit aantal 9 rondleidingen met 257 personen. Op 16 april bezocht het bestuur op uitnodiging van de werkgroep de houtzagerij. Op 10 augustus bezocht Omroep Brabant het landgoed en hield interviews met de heren Speeckaert, Geurts, Schuurman en Joosten over de geschiedenis van het landgoed, het brandweermuseum en de houtzagerij. Ook een deputatie van het provinciaal bestuur, afdeling musea en monumenten van

de provincie Noord-Brabant vereerde de werkgroep met een bezoek. De werkgroep heeft nog gebrek aan diverse bouwmaterialen, zoals oudhollandse dakpannen, ijzeren balken voor de ophanging van een takel, een Westontakel, hout e.d.

WERKGROEP ARCHEOLOGIE.

Door de werkgroep werden tijdens de geraniummarkt en de Oranjemarkt te Heerle in 7 kistjes de vondsten van de afgelopen 3 jaar tentoongesteld. Op uitnodiging van mevrouw Veraart-de Nijs uit Schijf werden een paar akkers verkend en op 19 november woonden 5 leden de studiedag "Heemkunde en archeologie" van Brabants Heem bij. Enkele leden hebben ook deelgenomen aan de opgravingen op het voormalige Bigelaarcomplex te Roosendaal. Op een kontaktavond van de heemkundekring Roosendaal en Nispen voor belangstellenden in de archeologie heeft de heer John Selders een uiteenzetting gegeven van onze werkgroep, wat geresulteerd heeft in het meelopen van een aantal mensen uit Roosendaal op een zondagmorgen. Verder heeft de werkgroep diverse evaluatie-avonden gehouden, waarop de vondsten werden besproken.

LEZINGEN.

Op zondag 29 januari heeft de heer Hans Heestermans uit Leiden een lezing gehouden over "Wouwse woorden en dialect", welke werd bezocht door 60 leden. Op zondag 17 september hield de heer Leideritz uit Breda een lezing met als titel "Een tramrit door Brabant". Deze lezing trok 15 personen.

EXCURSIES

Op zaterdag 3 juni werd door 39 personen deelgenomen aan een excursie naar 's Hertogenbosch. Deze stond onder leiding van enkele gidsen van de Kring Vrienden van 's Hertogenbosch. Na de ontvangst in de citadel met koffie en een lezing, gevolgd door een rondleiding, werd naar de binnenstad gewandeld. Na de middag volgde een vaartocht

over de Binnendieze, een bezoek aan de St.Janskathedraal en St.Janstoren. Op zondag 19 november werd door 25 personen de St.Lambertuskerk bezocht. Na een rondleiding en uitleg door ons bestuurslid de heer E.Kemperman werd door een groep de klim gemaakt naar de toren, alwaar onder andere genoten werd van de intocht van Sint Nicolaas.

TENTOONSTELLINGEN.

Op 29 april heeft onze vereniging zich weer gepresenteerd op de Oranjemarkt te Heerle door middel van de inrichting van een lokaal in r.k.basisschool "Berkenveld" met foto's en voorwerpen van o.a.Scouting Heerle en W.I.K. Tegelijkertijd werd in de namiddag de toren van de St.Lambertuskerk opengesteld ter bezichtiging. Op de eerste verdieping waren wat panelen met foto's en een tafel met publikaties opgesteld. De belangstelling was enorm. Op 13 mei namen we met een marktkraam met foto's en heemkundige voorwerpen deel aan de geraniummarkt. Diverse malen zijn door verenigingen onze tentoonstellingsborden en vitrines uitgeleend.

LANDGOEDDAGEN WOUWSE PLANTAGE.

Op de vraag van de gemeente, of onze vereniging bereid was mee te werken aan de organisatie van het gezamenlijk evenement Groene Beurs/Landgoeddagen werd in eerste instantie ontkennend geantwoord. Zelfs de raadsleden werd om hun standpunt gevraagd door onze vereniging. Na goed overleg met de V.V.V.en de Stichting Wouw Promotie werd toch besloten deze Landgoeddagen onder auspiciën van de Stichting Brabdwiermuseum, de Brandweergroep Wouw en onze vereniging te combineren met de Groene Beurs in het weekend van 24 en 25 juni. Nadere afspraken werden gemaakt over begroting, taakverdeling en opbrengst. Voor de deelnemers was deze combinatie een goede ervaring. Onze vereniging hield hieraan een goed saldo over. Dankzij de medewerking van velen werd deze activiteit weer een groot succes.

TIJDSCHRIFT.

De redactie van het tijdschrift bestond in 1989 (in alfa-

betische volgorde) uit: Henk Hellegers, René Hermans, Michel de Koning en Frank Schijven. In de loop van het jaar kwam de redaktie twee keer bij elkaar. De laatste maal in Dussen bij redaktielid Henk Hellegers, die inmiddels zijn wethouderszetel in Wouw verruild had voor de toch ietwat komfortabelere burgemeesterszetel van Dussen. De kopij ging in 1989 via een rouleersysteem langs de redaktieleden en dat werkte naar wens. Het werk van de redaktie resulteerde in vier tijdschriften: drie met een omvang van 96 pagina's en een van 92 pagina's. Het tweede nummer bestond uit de doctoraal scriptie van Wim Reijnders onder de titel "Hanghen tusschen hemel ende eerde". De redaktie kreeg veel positieve reacties op dit nummer, maar ook enkele negatieve. Gezien de stijging, die het aantal donateurs en leden in 1989 nog doormaakte, lijkt het niet nodig veel in de opzet van het tijdschrift te veranderen. Het raster- en zetwerk werd uitgevoerd door Karel Schrooijen, terwijl Dianne Melis het typewerk voor haar rekening nam. De verspreiding werd verzorgd door Petra Mouwen. De fietsgids beleefde in 1989 een nieuwe druk en werd in zijn geheel verkocht aan de Wouwse V.V.V. De landgoedgids raakte tijdens de open dagen uitverkocht en in de loop van 1990 zal een nieuwe (zevende!) druk worden vervaardigd. Daarin komen dan weer de laatste nieuwe aanvullingen. De verkoop van oude nummers bleef ook in 1989 voortduren en daardoor raakte de jaargang 1984 uitverkocht op het nummer van Jan Prinsen na. Van 1986 is nog een beperkte voorraad van nummer 4 (2 stuks) en van de jaargang 1987 zijn alleen de nummers 3 en 4 nog in voorraad. De jaargang 1988 is met de nummers 1 en 4 vertegenwoordigd en van de jaargang 1989 zijn alle nummers nog aanwezig, zij het dat van bepaalde nummers ook hier de bodem van de doos in zicht komt.

EXTERNE BETREKKINGEN.

Door het lidmaatschap van Brabants Heem werden op 24 mei en 1 november de vergaderingen bezocht van de Raad van Aangeslotenen. Op 10 mei en 31 oktober werden de regionale bijeenkomsten van de Westbrabantse heemkundekringen bijgewoond. Op zaterdag 11 november bezocht de heer Jan Vissenberg de kaderdag "Ons eigen kringarchief", welke door

4

Brabants Heem was georganiseerd. Door het donateurschap van de Wouwse Radio Omroep werden de voorzitter en de secretaris geïnterviewd op zondag 18 juni. Gedurende een half uur werd de vereniging gepromoot. In het vinden van een contactpersoon voor het kerkdorp Moerstraten zijn we nog niet geslaagd.

SCHENKINGEN.

Van de navolgende personen c.q. instellingen mochten we ontvangen:

de heer M.A.M. Luijsterburg, Heerle: zakkenlift en ploeg;
mevrouw J.A. Buijs: bidprentjes en lemen knikkers;
de heer J.M. Kerstens, Heerle: beenkappen, Katholieke Illustraties e.d.;
mevrouw W. Matthijssen, Heerle: kaasvorm en fles met Chowow erop;
de heer M.C.A.M. van Geel, Roosendaal: rietzeis;
mevrouw J. van der Stelt: handboormachine, twee stenen kruiken, drie brandspuitmonden;
de heer A. Heijnen: rugspuit;
Personeelsvereniging Regionale Brandweer Roosendaal: tentoonstellingspanelen;
de heer J.P.L. Hopmans, Bergen op Zoom: leren aandrijvingswiel;
de heer M.G.M. Vos, Sprundel: leren aandrijvingsriem;
mevrouw Ph. de Remy-Leemans, Wouwse Plantage: benzinelamp en boommeetlint;
de heer J. Wierickx, Heerle: diverse vaandels, kostuum van Wandelsportvereniging "De Vrolijke Trekkers";
de heer C. Dellaert, Breda: poelies;
de heer K. van Loon, Halsteren: riemkrammen, zelfgedraaid touw.

Bovenstaande schenkers worden bedankt en tevens de contactpersonen voor hun bemiddeling.

WAARDEVOL OF WAARDELOOS.

Onder dit motto werd op zaterdagmiddag 30 december deze activiteit naar het gelijksoortige programma "Tussen kunst en kitsch" georganiseerd. Ruim 300 bezoekers lieten

4

hun meegebrachte voorwerpen beoordelen. Voor de taxaties waren als deskundigen uitgenodigd: mevrouw D.Vos uit Bavel met als specialiteiten glas, aardewerk, porselein, kristal, curiosa en schilderijen; de heer Dijkers uit Oud Gastel die alles afwist van goud, zilver, klokken, horloges en edelstenen en de heer A.Klep uit Etten Leur. Deze hield zich bezig met koper, tin, tegels, gravures, litho's, prenten, klein meubilair en schilderijen. Tenslotte A.van der Lee uit 's Hertogenbosch voor boeken, archeologische objecten en heemkundige achtergronden. Video-opnamen werden gemaakt van de bijna 400 taxaties, welke rechtstreeks te zien waren op de in de zaal en in het café opgestelde televisietoestellen. Omroep Brabant besteedde 's middags in een live-uitzending aandacht aan deze aktiviteit en ook de Wouwse Radio Omroep deed dit.

PRENTBRIEFKAARTEN.

In augustus werden vier prentbriefkaarten uitgegeven. Behalve twee kombinatiekaarten met drie afbeeldingen, de ene met "Groeten uit Wouw" en de andere met "Wouw Geraniumdorp" is er ook een kaart met molen "De Arend" en een kaart met de afbeelding van het nieuwe gemeentehuis op de Markt. Alle leden hebben een setje van vier prentbriefkaarten ontvangen. In diverse winkels zijn ze verkrijgbaar en tevens bij de secretaris.

KLEINE MONUMENTEN.

Door onze vereniging werd de gemeentelijke monumentenkommissie een ontwerp-lijst met monumenten voor de gemeentelijke lijst aangereikt. Voor het grootste gedeelte werd dit voorstel overgenomen. Door de sekretaris, welke lid is van deze kommissie, werden alle vergaderingen bijgewoond.

SPONSORING.

Omdat de begroting 1989 een tekort vertoonde, werd garantiesubsidie bij de gemeente aangevraagd en verkregen. Een groot aantal bedrijven en instellingen in de gemeente werd benaderd om onze vereniging te sponsoren. Met een

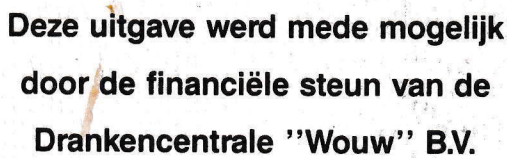
financiële bijdrage van minimaal f 250,-- werd de naam van het bedrijf op de achterkant van onze publikaties vermeld. Als enig bedrijf reageerde de Drankencentrale Wouw B.V. positief, waarvoor onze dank.

DIVERSEN.

Niet doorgegaan zijn de plannen om in verband met de opening van het bedrijf J & W Bouwpartners in de voormalige steenfabriek in Wouwse Plantage een fototentoonstelling te organiseren. De in het najaar geplande cursus oud schrift ging niet door vanwege gebrek aan belangstelling. De leden, welke zich hadden opgegeven, zijn doorverwezen naar gemeentelijke archiefdiensten in de buurt. Op vrijdag 27 oktober zou een kwis gehouden worden voor alle 30 aangesloten heemkundekringen in West-Brabant en die van Essen en Kalmthout. De bedoeling was, dat uit iedere vereniging een team van maximaal 10 spelers zou worden afgevaardigd. De kwis zou bestaan uit 10 series van 10 vragen over allerlei onderwerpen. De Stichting Brabants Heem stelde een wisselbeker beschikbaar. Omdat maar 6 teams werden aangemeld, besloot het bestuur deze activiteit uit te stellen tot volgend jaar. De opslagruimte in de kelder van het bejaardenhuis Leonardushof werd met nog enkele ruimten uitgebreid.

Wouw, 4 februari 1990.

H.C.C.Jonckheere.

N HET MARQUISAAT VAN
khof slikken *Hildernisse en*